

Voorzitter

In stemming komt de gewijzigde motie-Van Gent c.s. (30654, nr. 39).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Waalkens (30654, nr. 37).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Polderman/Van der Ham (30654, nr. 33).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand/Van Gent (30654, nr. 30).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand/Van Gent (30654, nr. 32).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Koopmans/Cramer (30654, nr. 34).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Vlies (30654, nr. 38).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, D66, de VVD, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **het personeelsbeleid bij Defensie**,

- weten:
- de motie-Brinkman/Boekestijn over onvolledige informatie over het Nederlandse defensiebeleid in Irak (30800-X, nr. 58);
- de motie-Lempens c.s. over de te verwachten deelname aan een vrijstellingsregeling (30800-X, nr. 59);
- de motie-Eijsink over voorbereidingen voor een nader onafhankelijk onderzoek (30800-X, nr. 60).

(Zie vergadering van 7 februari 2007.)

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Lempens stel ik voor, zijn motie (30800-X, nr. 59) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Eijsink (30800-X, nr. 60) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van behandeling meer uit.

In stemming komt de motie-Brinkman/Boekestijn (30800 X, nr. 58).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de SGP en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Uitbreiding en wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de uitvoering van EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen (REACH) en de overheveling van de bepalingen van de Wet milieugevaarlijke stoffen naar de Wet milieubeheer, alsmede daarmee samenhangende wijzigingen van andere wetten (Uitvoeringswet EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen (REACH)) (30600)**,

- over de motie-Poppe over onderzoek naar aanpassing Arbowetgeving (30600, nr. 10).

(Zie vergadering van 8 februari 2007.)

De artikelen I tot en met XIII en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Poppe (30600, nr. 10).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend tijdens het debat over **de landbouwraad**,

- weten:
- de motie-Mastwijk/Snijder-Hazelhoff over verder onderzoek naar het PSTVd-viroïde (21501-32, nr. 192);
- de motie-Mastwijk over de Duitse aanpak van de bestrijding van het PSTVd-viroïde (21501-32, nr. 193);
- de motie-Mastwijk over vergoeding van door telers geleden schade (21501-32, nr. 194).

(Zie vergadering van 6 februari 2007.)

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Mastwijk stel ik

Voorzitter

voor, zijn moties (21501-32, de nrs. 192 tot en met 194) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (voorwaardelijke machtiging en dwangbehandeling) (30492),**

- van:

- de motie-Kant/Vendrik over het oprichten van pilotadviescommissies (30492, nr. 19);
- de motie-Kant over de relatie tussen separeren en bezettingsgraad van het personeel (30492, nr. 20);
- de motie-Kant over het gebruik van artikel 40 van de Wet BOPZ (30492, nr. 21);
- de motie-Bouwmeester c.s. over de invulling van de nieuwe norm voor dwangbehandeling (30492, nr. 22);
- de motie-Joldersma c.s. over een familievertrouwenspersoon in elke ggz-instelling (30492, nr. 23);
- de motie-Van Miltenburg over de benodigde stappen voor een behandelwet (30492, nr. 24);
- de motie-Voordewind c.s. over dwangmedicatie versus noodmedicatie in relatie tot de bijwerkingen (30492, nr. 25).

(Zie vergadering van 30 januari 2007.)

De **voorzitter**: Eerder is verzocht om heropening van de beraadslaging. Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De heropening is aangevraagd door mevrouw Van Miltenburg. Ik neem daarom aan dat zij als eerste het woord wil voeren.

De algemene beraadslaging wordt heropend.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Voorzitter. Hoe een korte alinea in een brief van de minister behoorlijk zwaar op de maag kan liggen! Ik heb als medewetgever nog een aantal prangende vragen betreffende de rechtspositie van psychiatrische patiënten. Zoals ik in mijn eerste termijn heb aangegeven, is het van het grootste belang dat wij steeds zorgvuldig afwegen in welke omstandigheden wij mensen die ziek zijn hun vrijheid mogen ontnemen. Mijn vragen richten zich op de amendementen 10 en 12 van mevrouw Kant en op de reactie van de minister hierop. Ik zou het zeer op prijs stellen als zowel de minister van VWS als de minister van Justitie op al mijn vragen wilde reageren.

Het valt mij op dat de minister inhoudelijk geen bezwaar lijkt te hebben tegen het amendement op stuk nr. 10. Volgens mij zegt de minister impliciet dat medische behandelaars misbruik zouden kunnen maken van hun positie. Dat is overigens zijn enige argument. In plaats van het aanpakken van die vermeende praktijk, kiest hij ervoor om mogelijkheden en vrijheden van patiënten te beknotten. De fractie van de VVD heeft hier

grote moeite mee. Is er wel sprake van spanning tussen de rechtspositie van een persoon met een voorwaardelijke machtiging die zich vrijwillig laat opnemen en de rechtsbescherming van andere patiënten die onder de Wet BOPZ vallen? Wij zijn van mening dat de voorwaardelijke machtiging onderdeel is van de Wet BOPZ. Daarmee wordt de cliënt al de rechtsbescherming van die wet geboden. De geneesheer-directeur kan de voorwaardelijke machtiging alleen dan omzetten in een voorlopige machtiging wanneer de patiënt niet aan de voorwaarde heeft voldaan of onder het gevaarcriterium valt. Probeert de geneesheer-directeur met andere argumenten de voorwaardelijke machtiging om te zetten, dan staat voor patiënten de weg naar beroep open.

Het lijkt erop dat minister mijn zijn brief de geneesheer-directeuren beticht van machtsmisbruik. Hij gebruikt daarvoor wel zeer bedekte termen, maar de suggestie komt des te harder aan aangezien hij geen enkel ander argument tegen het amendement op stuk nr. 10 van mevrouw Kant aanvoert. Is hij zich bewust van het effect van zijn uitspraak en heeft hij aanwijzingen dat het machtsmisbruik op redelijk grote schaal voorkomt? Zo ja, dan roept dat om snel ingrijpen. Gaat hij dat ook doen en, zo ja, op welke manier?

De angst van de minister dat de behandelaar misbruik van zijn macht zal maken, leidt ook tot de vraag of het wel juist is dat het amendement op stuk nr. 12 van mevrouw Kant zijn goedkeuring kan weggedragen. Immers, als men de redenering van de minister volgt en uitgaat van het slechte van de mens, dan is het zeer wel denkbaar dat behandelaars weinig energie gaan steken in de vrijwillige behandeling van patiënten die na drie weken ook onder dwang behandeld kunnen worden. Dat wordt mogelijk met de wetswijziging waarover wij vandaag spreken. In dat geval zijn patiënten het beste af met het voorstel dat in het wetsvoorstel van de minister staat. Graag krijg ik op deze stelling een reactie.

Hoe staat het eigenlijk met de rechtsbescherming van mensen die zich vrijwillig tot de psychiatrie wenden? De minister weet dat dit een groep mensen betreft waarop behoorlijk grote druk wordt uitgeoefend om zich vrijwillig te melden en om zo een verplichte opname te voorkomen. Ook in dat geval kan door de behandelaars grote druk op de patiënt worden uitgeoefend om behandeling te ondergaan. Immers, werkt een patiënt niet mee, dan zal hij het ziekenhuis weer moeten verlaten zonder dat hij beter is. Nogmaals: volgens de redenering in de brief van de minister heeft de behandelaar in zijn achterhoofd dat wel spoedig een verplichte opname zal volgen. Dit lijkt mij een onwenselijke, maar vooral onmenselijke gang van zaken. Ook hierop wil ik graag een reactie.

De VVD maakt zich zorgen vanwege het vastgestelde hiaat in de rechtsbescherming van vrijwillig opgenomen psychiatrische patiënten en vanwege het door de minister genoemde vermeende machtsmisbruik van behandelaars jegens mensen in zeer kwetsbare omstandigheden. Met de wetswijziging die nu voor ons ligt, waarmee het eenvoudiger wordt om op grond van de Wet BOPZ tot dwangbehandeling over te gaan, is de noodzaak om tot een betere rechtsbescherming van vrijwillig opgenomen patiënten te komen nog belangrijker geworden. Voordat wij instemmen met de door de minister voorgestelde wijziging van de Wet BOPZ, moeten wij er zeker van zijn dat hij stappen zal ondernemen om de rechtspositie van vrijwillig opgenomen patiënten te verbeteren. Hoe gaat hij dat doen? Wij zijn